

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ :										
Registration No. :										

X1 – 2025

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ / Subject Code	22 (NS)

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ / ECONOMICS

(Kannada and English Versions)

[ಸಮಯ: 3 ಗಂಟೆಗಳು]

[ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 43]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Time : 3 Hours]

[Total No. of questions : 43]

[Max. Marks : 80]

(Kannada Version)

- ಸೂಚನೆಗಳು :**
1. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
  2. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವು ನಿರಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.
  3. ಭಾಗ-‘ಎ’ ದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.
  4. ಭಾಗ-‘ಎಫ್’ ನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ - ಎ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(5 × 1 = 5)

- 1) ಸ್ಥಾನದರ್ಶಕ ತುಷ್ಟಿಗುಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ತುಷ್ಟಿಗುಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
a) ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ	b) ಪ್ರತಿಫಲಗಳಲ್ಲಿ
c) ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ	d) ಅನುಪಾತಗಳಲ್ಲಿ

P.T.O.

- 6) ಕೇಂದ್ರೀಯ ಯೋಜಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು _____ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- 7) ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವ ವರ್ತನೆಯು _____ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

- 8) ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ವಿಧಾನವು _____ ವಿಧಾನದ ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರಾಗಿದೆ.
- 9) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರೆನ್ಸಿಯನ್ನು (ನೋಟುಗಳನ್ನು) ಚಲಾವಣೆಗೆ ತರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ _____.
- 10) ಭಾರತದಲ್ಲಿ _____ ವರ್ಷವು ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರ ವರೆಗಿರುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(5 × 1 = 5)

A	B
11) a) ಮಾದರಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ	i) VMP_L
b) ಕೂಲಿ ದರ	ii) ವಿಶಾಲ ಹಣ
c) ಗೃಹಕೃತ್ಯ	iii) ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕು
d) M_3 ಮತ್ತು M_4	iv) ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ
e) ಕಚ್ಚಾ ಸರಕು	v) ಹಣರಹಿತ ವಿನಿಮಯ
	vi) ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

(5 × 1 = 5)

- 12) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ.
- 13) ಇಬ್ಬರ ಅನುಭೋಗಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ $d_1(P) = 20 - P$ ಮತ್ತು $d_2(P) = 15 - P$ ಆದಾಗ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- 14) CPI – ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- 15) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೊರತೆ ಎಂದರೇನು?
- 16) ಮುಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ?

ಭಾಗ - ಬಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಆರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. (6 × 2 = 12)

- 17) ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದರ್ಶ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
- 18) ಬೇಡಿಕೆ ನಿಯಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 19) ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 20) ದೀರ್ಘಾವಧಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 21) ನಾಲ್ಕು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಾವುವು? ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಫಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 22) ನಾಮಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ನೈಜ GDP ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- 23) ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಅನುಪಾತಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
- 24) ಹಣದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 25) $C = 150 + 0.5Y$, ನೀಡಿರುವ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು MPC ಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
- 26) ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆ ಸವಾರರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಭಾಗ - ಸಿ

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 12 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (5 × 4 = 20)

- 27) ಒಂದು ಸರಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬ, ನೇಕಾರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

- 28) ಬಜೆಟ್ ಗಣವನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 29) ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರಕು ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಸರಕುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
- 30) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿ ಉದ್ಯಮದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (TR) ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (TC) ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹಂತದ ಲಾಭವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

ಮಾರಾಟದ ಪ್ರಮಾಣ (Q)	TR (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	TC (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಲಾಭ
0	0	5	
1	10	7	
2	20	10	
3	30	12	
4	40	25	
5	50	40	
6	60	60	
7	70	75	

- 31) ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಏಕಕಾಲಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳಿಂದ ಸಮತೋಲನದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- 32) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ (ರಾಜ್ಯ) ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ವಲಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 33) ಬಾಹ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
- 34) ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
- 35) ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯ ಭಾಗಗಳ ಪಟವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾಗ - ಡಿ

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 20 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (3 × 6 = 18)

36) ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.

37) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪೂರೈಕೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

38) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇಶದ GDP ಯು ರೂ. 4,000 ಕೋಟಿ ಇದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗ ಆದಾಯ [NFIA] ರೂ. 500 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 450 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ನಿವ್ವಳ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೌಲ್ಯ [NIT] ರೂ. 300 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ಅನನ್ಯತೆಗಳು	ಮೌಲ್ಯಗಳು (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
GDP _{MP}	4,000
GDP _{FC}	
NDP _{MP}	
NDP _{FC}	
GNP _{MP}	
GNP _{FC}	
NNP _{MP}	

39) ಹಣದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಟಿ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿತು?

40) ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯ ದರ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರಗಳ ಗುಣ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಭಾಗ - ಇ

VIII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. (2 × 5 = 10)

41) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಉತ್ಪಾದನಾಂಗ (L)	TP _L	MP _L	AP _L
0	0	0	0
1	15		15
2	25		
3		25	16.66
4		10	15
5	68	8	13.60

42) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಬಿಂದು, ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ, ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

P	Q _D	Q _S
1	25	5
2	20	10
3	15	15
4	10	20
5	5	25

43) ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯ ಮುಂಗಡಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಎಫ್

[ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ]

41) TP_L , MP_L ಮತ್ತು AP_L ಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

42) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮತೋಲನ, ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ, ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

(English Version)

- Instructions :**
1. Write the question numbers **legibly** in the margin.
  2. Answer for the questions should be continuous.
  3. For PART – 'A' questions, only the first written answers will be considered for evaluation.
  4. In PART – 'F', alternative questions are given for visually challenged students.

PART – A

- I. Choose the correct answer. **(5 × 1 = 5)**

- 1) Ordinal utility analysis expresses utility in
  - a) Numbers
  - b) Returns
  - c) Ranks
  - d) Ratios
- 2) Find Total Cost, when TFC is 100 and TVC is 125.
  - a) 25
  - b) 125
  - c) 175
  - d) 225
- 3) The year of Great Depression
  - a) 1929
  - b) 1889
  - c) 1920
  - d) 2018
- 4) Easy availability of credit encourages,
  - a) Savings
  - b) Investment
  - c) Rate of interest
  - d) Disinvestment
- 5) The consumers and producers can choose between domestic and foreign goods, this market linkage is called,
  - a) Financial market linkage
  - b) Output market linkage
  - c) Labour market linkage
  - d) Exchange market linkage

II. Fill in the blanks by choosing correct answers from the bracket. (5 × 1 = 5)

(Financial, Government, RBI, Perfect competition, Product, Private)

- 6) In a centrally planned economy, all important decisions are taken by _____.
- 7) Price taking behaviour is the distinguishing characteristic of _____ market.
- 8) Value added method is the alternative name of _____ method.
- 9) _____ is the only institution which can issue currency in India.
- 10) _____ year runs from 1st April to 31st March in India.

III. Match the following. (5 × 1 = 5)

A

B

11) a) Normative Economics	i) VMP_L
b) Wage Rate	ii) Broad Money
c) Domestic Service	iii) Intermediate goods
d) M_3 and M_4	iv) Functioning of Mechanism
e) Raw material	v) Non-Monetary Exchange
	vi) Evaluation of Mechanism

IV. Answer the following questions in **a** sentence or word.

(5 × 1 = 5)

- 12) Give an example for market economy.
- 13) If the demand curves of two consumers are $d_1(P)=20-P$ and $d_2(P)=15-P$ respectively, find out the market demand curve.
- 14) CPI – Expand.
- 15) What is primary deficit?
- 16) What do you mean by open economy?

PART – B

V. Answer **any six** of the following questions in **4** sentences **each**. **(6 × 2 = 12)**

- 17) List out the factors that determine the optimal choice of a consumer.
- 18) State the Law of Demand.
- 19) Mention the types of Returns to scale.
- 20) Name the longrun costs.
- 21) What are the four factors of production? Mention their rewards.
- 22) Write the differences between Nominal and Real GDP.
- 23) Give the meaning of Cash Reserve Ratio and Statutory Liquidity Ratio.
- 24) State the two motives of Demand for Money.
- 25) Given the consumption function, $C = 150 + 0.5Y$, identify Autonomous consumption and MPC values.
- 26) Who are free riders? Why are they called so?

PART – C

VI. Answer **any five** of the following questions in **12** sentences **each**. ($5 \times 4 = 20$)

- 27) Discuss how the Family Farm, Weaver and Teacher can use their resources to fulfill their needs in a simple economy.
- 28) Briefly explain the Budget set with the help of a diagram.
- 29) List out the differences between Normal goods and Inferior goods with examples.
- 30) The following table shows the Total Revenue (TR) and Total Cost (TC) schedules of a perfectly competitive firm. Calculate the profit at each output level.

Quantity sold (Q)	TR (In Rs.)	TC (In Rs.)	Profit
0	0	5	
1	10	7	
2	20	10	
3	30	12	
4	40	25	
5	50	40	
6	60	60	
7	70	75	

- 31) Write a table to show the impact of simultaneous shifts in demand and supply on equilibrium.
- 32) Discuss the role of the Government (State) and Household sectors in both developed and developing countries.
- 33) Write about Externalities.

- 34) Explain the Investment function with diagram.
- 35) Present the capital account components chart of Balance of Payments.

PART – D

VII. Answer **any three** of the following questions in **20** sentences each. (**3 × 6 = 18**)

- 36) Illustrate the features of Indifference Curve with diagrams.
- 37) Explain the market supply curve with help of a diagram.
- 38) Suppose the GDP at market prices of a country in a particular year is Rs. 4,000 crores. Net Factor Income from Abroad [NFIA] is Rs. 500 crores. The depreciation is Rs. 450 crores and the value of Net Indirect Taxes [NIT] is Rs. 300 crores. Complete the following table.

Identities	Values (Rs. in crores)
GDP_{MP}	4,000
GDP_{FC}	
NDP_{MP}	
NDP_{FC}	
GNP_{MP}	
GNP_{FC}	
NNP_{MP}	

- 39) Elucidate the functions of money. How does money overcome the shortcomings of Barter system?
- 40) List out the merits and demerits of Fixed and Flexible Exchange Rates.

PART – E

VIII. Answer **any two** of the following projects and assignment oriented questions.

(2 × 5 = 10)

41) Find the missing products in the following table :

Factor (L)	TP_L	MP_L	AP_L
0	0	0	0
1	15		15
2	25		
3		25	16.66
4		10	15
5	68	8	13.60

42) Draw a diagram for the following table and identify the equilibrium point, equilibrium price, equilibrium quantity, excess demand and excess supply in diagram :

P	Q_D	Q_S
1	25	5
2	20	10
3	15	15
4	10	20
5	5	25

43) Prepare a surplus budget on monthly income and expenditure of your family.

PART – F

[For Visually Challenged Students only]

41) Give the meaning of TP_L , MP_L and AP_L .

42) Give the meaning of Market Equilibrium, Equilibrium Price, Equilibrium quantity, Excess demand and Excess supply.
